

На основу члана 64 Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 76/05, 97/08,44/10), члана 28 Статута Електротехничког факултета, Правилника о стандардима и поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Електротехничког факултета – стандард 7. квалитет наставника и сарадника, а у вези са ситуацијом да Наставно-научно веће није донело акт о ближим условима за избор наставника и сарадника, декан, као одговорно лице за реализацију законитости рада и пословања Факултета, донео је дана 11. 12. 2012. године акт који ће се примењивати до доношења Правилника о избору наставника и сарадника Електротехничког факултета Универзитета у Београду, а под називом

ПРЕПОРУКЕ О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У звање наставника или сарадника Факултета може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом о високом образовању и пратећим актима, Статутом Универзитета у Београду (у даљем тексту: Универзитет) и пратећим актима, Статутом Факултета, као и услове дефинисане овим препорукама.

Члан 2.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за неко кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, не може стећи звање наставника или сарадника.

У звање наставника или сарадника не може бити бирано лице које је имало тежи прекршај норми етичког понашања и против кога су изречене санкције као последица спроведеног дисциплинског поступка на Факултету или Универзитету.

Члан 3.

Ове препоруке дефинишу минималне критеријуме које мора да задовољи кандидат приликом избора на Факултету у звање наставника (доцент, ванредни професор или редовни професор) или сарадника (демонстратор, сарадник у настави или асистент).

О испуњености минималних критеријума оцену доноси Комисија за писање реферата. Минимални критеријуми су потребни, али не морају да буду довољни за избор у звање.

Критеријуми обухватају педагошки, научноистраживачки и стручни рад кандидата.

Члан 4.

Критеријуми из ових препорука примењују се када се:

- разматра предлог за расписивање конкурса за избор наставника или сарадника;
- доноси одлука Изборног већа (у даљем тексту: Веће) о расписивању конкурса;
- пише извештај (реферат) о кандидатима пријављеним на конкурс, и
- утврђује предлог Већа за избор у звање наставника, односно доноси одлука о избору у звање сарадника.

Члан 5.

Приликом подношења предлога за расписивање конкурса Кадровској комисији и Већу (који подноси Катедра или декан), кандидат је дужан да достави сав релевантни материјал, укључујући копије радова (у дигиталном облику) који квалификују кандидата за предложено звање, а предлагач је дужан да достави прелиминарне оцене рада кандидата.

Копије радова који квалификују наставника за избор, као и потврде о прихваћеним радовима (за радове који су прихваћени за објављивање, али још нису одштампани), морају бити приложене приликом разматрања расписивања конкурса, као и приликом пријаве на конкурс. Копије поднете приликом пријављивања на конкурс трајно се чувају у архиви Факултета, која је јавно доступна.

Члан 6.

Комисија за писање реферата треба да квантитативно и квалитативно оцени рад кандидата у аспектима дефинисаним овим препорукама. Комисија за писање реферата треба да јасно утврди да ли кандидат задовољава минималне критеријуме дефинисане овим препорукама.

По правилу, кандидат бар у неким аспектима свог рада треба да има остварене резултате који су изнад минимума.

Приликом вредновања рада кандидата, Комисија за писање реферата треба да оцени и његову целокупну активност у текућем изборном периоду, као и у свим претходним изборним периодима – наставно-педагошку активност, научно-стручне резултате, учешће у пројектима и руковођење пројектима, радне особине (ажурност и коректност у испуњавања обавеза), допринос финансирању Факултета преко система радних задатака или других система, формирање истраживачких и пројектантских група, способност за тимски рад, сарадњу са колегама, ангажовање у факултетским активностима, допринос афирмацији Факултета и Универзитета, остварену међународну сарадњу, допринос широј друштвеној заједници, јавни лични утицај, препознатљивост кандидата у академском, стручном и професионалном окружењу и друго, а имајући у виду и укупан радни стаж кандидата и звање у које се кандидат бира.

Комисија за писање реферата обавезна је да провери валидност потврда о прихваћеним радовима за публикавање сходно члану 17.

Члан 7.

У случају да се наводи у реферату не слажу са чињеничним стањем, Веће разматра озбиљност уочених недостатака и заузима став како по питању реферата (одбацује га, или га враћа Комисији за писање реферата на дораду), тако и по питању референата. У случају уоченог тежег нарушавања начина и поступка за писање реферата, а посебно неодговарајуће категоризације научних резултата, Веће може предложити декану Факултета предузимање одговарајућих мера.

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР САРАДНИКА

Члан 8.

На Електротехничком факултету у Београду, звања сарадника су:

- демонстратор,
- сарадник у настави и
- асистент.

Демонстратор се бира за одговарајући предмет, а сарадник у настави и асистент за одговарајућу ужу научну област.

Кадровска комисија даје мишљење о расписивању конкурса за сва сарадничка места (сарадник у настави и асистент), као и о укупном броју сарадника и демонстратора по катедрама и на нивоу Факултета.

II.1. ДЕМОНСТРАТОР

Члан 9.

Демонстратор је студент Факултета (основних или мастер студија). Демонстратор се ангажује првенствено за рад у лабораторији. Демонстратор се ангажује на један или два семестра током једне школске године.

Члан 10.

Демонстратор је из реда студената који се посебно истичу на студијама и показују нарочити интерес за одређени предмет. Демонстратор мора да има положен испит из предмета за који се ангажује са оценом најмање 9 и мора да је уписао бар наредну годину студија.

II.2. САРАДНИК У НАСТАВИ

Члан 11.

Сарадник у настави је студент мастер академских студија.

Сарадник у настави се ангажује на студијама првог степена (основних академских студија) за све облике вежби.

Сарадник у настави се ангажује на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се завршавају мастер академске студије које је уписао.

Члан 12.

Сарадник у настави мора да је завршио студије првог степена одговарајућег модула (одсека/смера) са укупном просечном оценом најмање 8,5 и просечном оценом најмање 8,5 из предмета уже научне области катедре, које дефинише катедра у предлогу за расписивање конкурса.

Сарадник у настави мора да поседује активно знање једног светског језика.

Као основни критеријуми за избор узимају се просечна оцена из свих и/или релевантних предмета за област за коју се конкурише, трајање студија, награде за успехе током студирања, педагошки квалитети које је кандидат испољи радећи као демонстратор, научноистраживачки квалитети које је кандидат испољи кроз објављене радове, сарадња кандидата на пројектима Факултета и закључци на основу интервјуа. Катедре могу имати и допунске критеријуме који укључују и тестирање кандидата.

Приликом продужења уговора вреднују се претходни педагошки рад кандидата (на основу резултата студентских анкета и непосредног увида наставника у рад кандидата), радне особине кандидата, способност за тимски рад и други постигнути резултати. Неопходно је да просечна оцена сарадника на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у претходној школској години буде прелазна. Узимају се у обзир само оцене са предмета на којима је анкету радило бар 10 студената.

II.3. АСИСТЕНТ

Члан 13.

Асистент је студент докторских студија.

Асистент се ангажује у настави на студијама првог и другог степена за све облике вежби.

Асистент се ангажује на период од три године, уз могућност продужења уговора за још три године.

Члан 14.

Асистент мора да је завршио претходне нивое студија одговарајућег модула (одсека/смера) са укупном просечном оценом најмање 8,5 и просечном оценом најмање 8,5 из предмета уже научне области катедре, које дефинише катедра у предлогу за расписивање конкурса.

За кандидате који су већ били изабрани у звање асистента до дана доношења ових препорука, просечне оцене из претходног става су 8,0.

Асистент мора да поседује активно знање енглеског језика.

Као основни критеријуми за избор узимају се просечна оцена из свих и/или релевантних предмета за област за коју се конкурише, трајање студија, награде за успехе током студирања, педагошки квалитети које је кандидат испољио радећи као сарадник или демонстратор, научноистраживачки квалитети које је кандидати испољио кроз објављене научне и стручне радове, сарадња кандидата на пројектима Факултета и закључци на основу интервјуа. Катедре могу имати и допунске критеријуме који укључују и тестирање кандидата.

Приликом продужења уговора вреднују се претходни педагошки рад кандидата (на основу резултата студентских анкета и непосредног увида наставника у рад кандидата), радне особине кандидата, способност за тимски рад, ангажовање у факултетским активностима и други постигнути резултати. Неопходно је да просечна оцена асистента на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у претходној школској години буде прелазна. Узимају се у обзир само оцене са предмета на којима је анкету радило бар 10 студената.

III. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР НАСТАВНИКА

Члан 15.

На Електротехничком факултету у Београду, звања наставника су:

- наставник страног језика,
- доцент,
- ванредни професор и
- редовни професор.

Критеријуми за звања наставника страног језика нису обухваћени овим препорукама, већ су дефинисани само Законом о високом образовању и актима Универзитета у Београду.

Наставник се бира за ужу научну област. Наставник има права да изводи наставу и из предмета друге научне области уколико је својим радовима квалификован и за ту област, а на основу услова из Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Кадровска комисија даје мишљење о расписивању конкурса за сва наставничка места.

Члан 16.

Приликом избора у звања наставника цене се следећи елементи:

- оцена о резултатима педагошког рада кандидата;
- оцена о резултатима научноистраживачког рада кандидата;
- оцена о резултатима стручног рада кандидата (учешће на пројектима);
- оцена о ангажовању кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета и Универзитета;
- оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка;
- оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области, Факултета, Универзитета и шире друштвене заједнице;
- оцена о испуњавању радних обавеза, кооперативности, инвентивности, креативности и другим факторима од значаја за квалитетно обављање наставне и научне делатности.

Члан 17.

Објављени научни радови морају бити претежно из уже научне области за коју се кандидат бира.

Приликом избора у звања наставника узимају се у обзир само објављени радови, односно резултати научноистраживачког рада, у претходном петогодишњем периоду, изузев у случају

избора у звање редовног професора, када се оцењује и целокупан опус кандидата. Петогодишњи период се може продужити за највише годину дана, али се у том продужетку могу узети у обзир само радови који су публиковани по истеку претходног изборног периода и нису били пријављени приликом избора у звање у коме се кандидат налази у тренутку конкурсања.

Радови кандидата морају имати бар потврду да су прихваћени за објављивање до момента пријаве на конкурс, а морају бити објављени до момента избора. Изузетак може бити највише један рад прихваћен за објављивање од стране водећег међународног часописа, за који постоји *Digital Object Identifier (DOI)*, или потврда часописа, издавача или уредника да је рад безусловно прихваћен за објављивање, са потписом. Факултет може и званично да захтева од издавача потврду да је рад безусловно прихваћен.

За радове морају бити наведене потпуне референце, укључујући пун назив часописа, *ISSN* и, уколико постоји, *impact factor* часописа.

Радови који су обухваћени вредновањем код претходног избора, не могу се поново узимати у обзир, осим у случају дефинисаном чланом 22.

Члан 18.

Оцена резултата педагошког рада кандидата даје се на основу резултата које је показао у раду са студентима, у складу с Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду. Неопходно је да просечна оцена наставника на свим предметима на којима је био ангажован и оцењен у току школске године, посебно за сваку школску годину, буде прелазна, изузимајући највише једну школску годину. Узимају се у обзир само оцене са предмета на којима је анкету радило бар 10 студената.

Уколико кандидат за избор у звања наставника нема педагошког искуства, способност за наставни рад оцењује се на основу квалитета посебног јавног предавања, коме присуствују чланови комисије за писање реферата. Декан одређује термин јавног предавања и обавештава кандидата и чланове комисије за писање реферата о термину најкасније седам дана раније.

Члан 19.

Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности Факултета и Универзитета, као и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, даје Комисија за писање реферата.

Оцену о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области, Факултета, Универзитета и шире друштвене заједнице Комисија за писање реферата формира на основу података које доставља кандидат.

Оцену о испуњавању радних обавеза и о другим релевантним особинама кандидата даје Комисија за писање реферата на основу мишљења Катедре и декана.

Члан 20.

У складу са чланом 7. Критеријума за звања наставника на Универзитету у Београду, наставници у звању доцента или ванредног професора који не испуњавају услове за избор у више звање, могу бити поново бирани у исто звање под следећим условима:

- имају прелазну оцену о резултатима педагошког рада, која се утврђује у складу са чланом 18, став 1, и
- имају позитивну оцену о испуњавању радних обавеза.

Члан 21.

Наставник мора редом проћи сва наставничка звања. Наставник се не може унапредити у више звање, а да у текућем звању није активно провео најмање пет година на Факултету. У тај петогодишњи период се не мора рачунати време проведено на одсуствима дужим од три месеца и остало време у коме су наставнику мировала права из радног односа.

Изузетно, у звање више од звања доцента може се бирати кандидат који је на неком другом факултету или универзитету, односно институту, био биран у нижа наставничка, односно

еквивалентна истраживачка звања, у сваком од тих звања провео најмање пет година, а при избору задовољавао и одговарајуће критеријуме прописане овим препорукама.

Члан 22.

Уколико се наставник поново изабере у исто звање, а касније испуни услове за избор у више звање на основу резултата остварених у последњем петогодишњем периоду, конкурс за избор у више звање може се расписати и пре истека рока на који је наставник изабран.

Члан 23.

Код вредновања научног рада, под часописима са *SCI* листе подразумевају се часописи наведени у *Thomson Reuters* (<http://science.thomsonreuters.com/> или <http://www.scientific.thomson.com/index.html>) *Journal Citation Reports (JCR)* листи, тј. часописи који имају *impact factor*. Ту листу преузима и сајт <http://www.kobson.nb.rs/kobson>.

Као листа цитираности узима се у обзир *Science Citation Index (ISI SCI)* из истог извора. Листа цитираности искључује аутоцитате, а верификује се потврдом Универзитетске библиотеке. При вредновању остварених научних резултата наставника узима се у обзир *JCR* листа за ону годину у којој је рад објављен, а у случају дилеме и за једну или две године пре тога, или за једну годину после тога (узима се оно што је најповољније за кандидата чији се рад вреднује). У случају да часопис промени име, у обзир се узимају оба часописа (под старим и новим именом).

У случају када рад кандидата има више од два аутора, допринос тог рада са којим се одређује укупан број радова, израчунава се као $2/n$, где је n број аутора ($n > 2$).

Код вредновања научних резултата примењују се дефиниције монографија, конференција и другог из Правилника о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, који доноси министарство надлежно за науку, али се радови у часописима са *SCI* листе не могу заменити радовима у другим часописима који су у категорију M24 сврстани по одлуци одговарајућег матичног одбора министарства надлежног за науку. Рад објављен у међународном часопису који није са *SCI* листе, може послужити као замена за рад на домаћој или међународној конференцији, али уз услов да кандидат има бар један рад на домаћој или међународној конференцији.

Члан 24.

Код вредновања уџбеника, помоћне наставне литературе и монографија, у обзир се узима само штампана и мултимедијална литература која има одговарајућу рецензију и која је јавно доступна. Литература мора да има одговарајући *ISBN*.

Сва уџбеничка и друга наставна литература објављена после ступања на снагу ових препорука мора да има и одобрење Наставно-научног већа, сходно Правилнику о уџбеницима и другој наставној литератури (који је усвојило Наставно-научно веће Факултета 11. децембра 2007. године).

Члан 25.

Код вредновања учешћа на пројектима, као релевантни се третирају пројекти министарства надлежног за науку (основна истраживања, технолошки развој, иновациони). Као еквивалентни тим пројектима, третирају се пројекти Европске уније и други пројекти званичне међународне сарадње, као и пројекти рађени за државне и приватне, домаће и стране, институције, организације и предузећа, који су резултирали у техничком решењу, уређају, софтверу или бази података и који су нашли примену у пракси.

Комисија која пише реферат може узети у обзир стручни рад кандидата, и, уз образложење, њиме заменити, делимично или потпуно, потребне услове у научноистраживачком раду, у складу са ближим одредбама ових препорука за поједина звања.

Критеријуми који се узимају у обзир код оцене стручног рада у циљу његове примене наведене у претходном ставу су:

да је стручни рад остварен кроз пројекат који је уговорен са Факултетом,

да стручни рад доприноси унапређењу струке,

да је пројекат који је предмет стручног рада реализован,

да су у раду примењена савремена технолошка решења,
да је врста пројекта таква да је учешће Факултета од посебног значаја,
да је пројекат од капиталног или посебног значаја за друштвену заједницу или привреду и
да је улога кандидата у пројекту значајна (руководилац, главни или одговорни пројектант).
Као допунски критеријум може се узети вредност уговора са Факултетом.

Члан 26.

Чланови 15-25. примењују се за сва наставничка звања. Чланови 27-29. специфицирају минималне критеријуме за звање доцента, ванредног професора и редовног професора.

III.1. ДОЦЕНТ

Члан 27.

Да би кандидат био изабран у звање доцента, мора да има испуњене следеће минималне услове:

- Научни степен доктора наука
 - из уже научне области за коју се кандидат бира или
 - из сродне научне области Електротехнике и рачунарства, и најмање два научна рада у часописима са *SCI* листе из уже научне области за коју се бира, од којих је најмање на једном кандидат првопотписани аутор.
- Позитивну оцену способности за наставни рад.
- Најмање један рад објављен у последњем петогодишњем периоду у научним часописима са *SCI* листе из уже научне области за коју се бира.
- Најмање један рад објављен у последњем петогодишњем периоду у домаћем научном, односно стручном часопису.
- Најмање један рад у последњем петогодишњем периоду на међународном научном скупу и најмање три рада на домаћим скуповима, од којих се један може заменити учешћем на научном или стручном семинару или чланством у организационом одбору научног или стручног скупа. Најмање један рад је излагао кандидат.
- Учешће бар на једном пројекту Министарства науке у трајању од најмање 8 истраживач-месеци. То учешће се може заменити једним додатним радом у часопису са *SCI* листе или једним радом на међународном научном скупу, објављеним у целини, који има одговарајућу рецензију, из уже научне области за коју се кандидат бира, или оригиналним стручним остварењем у складу са чланом 25.

III.2. ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

Члан 28.

Да би кандидат био изабран у звање ванредног професора, мора да има испуњене следеће минималне услове:

- Исте услове као за доцента у погледу докторске дисертације, способности за наставни рад и објављеног рада у домаћем часопису.
- Остварене резултате у унапређењу наставе и увођењу студената у научни рад.
- Од првог избора у наставничко звање на Факултету био је ментор (руководилац израде) најмање пет одбрањених мастер радова (или најмање два одбрањена магистарска рада) или најмање једне одбрањене докторске дисертације и учествовао је у комисијама за оцену и одбрану радова. Од овог услова изузимају се кандидати за наставника за ужу научну област за коју Факултет није матичан.
- Из области за коју се бира има објављен уџбеник или помоћну наставну литературу, са рецензијом, или монографију домаћег или међународног значаја. Уколико за предмете из уже наставне области за коју се кандидат бира недостаје уџбеник или помоћна

наставна литература, у последњем петогодишњем периоду кандидат мора имати објављен бар један уџбеник, односно помоћну наставну литературу.

- Најмање два рада објављена у последњем петогодишњем периоду у научним часописима са *SCI* листе, од којих најмање један из уже научне области за коју се бира.
- Најмање два рада у последњем петогодишњем периоду на међународним научним скуповима, од којих је кандидат излагао најмање један рад, и најмање три рада на домаћим скуповима, од којих је кандидат излагао најмање један рад. Један рад на међународном научном скупу може се заменити са два рада на домаћим скуповима или патентом.
- У последњем петогодишњем периоду рецензирао је радове за међународне или домаће научне часописе, или био члан уређивачких одбора домаћих часописа, или имао функције у међународним и домаћим научним и струковним организацијама.
- У последњем петогодишњем периоду учествовао је бар на једном пројекту Министарства науке у трајању од најмање 16 истраживач-месеци. Уз образложење Комисије, ово се може заменити стручним радом, у складу са чланом 25.

III.3. РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

Члан 29.

Да би кандидат био изабран у звање редовног професора, мора да има испуњене следеће минималне услове:

- Исте услове као за ванредног професора у погледу докторске дисертације, способности за наставни рад, унапређења наставе, увођења студената у научни рад, менторства, рецензија радова, чланства у уређивачким одборима и научним и струковним организацијама и објављеног рада у домаћем часопису.
- Од првог избора у наставничко звање на Факултету био је ментор најмање десет одбрањених мастер радова (или најмање четири одбрањена магистарска рада) и најмање две одбрањене докторске дисертације. Менторство највише једне докторске дисертације може се заменити руковођењем најмање осам одбрањених мастер радова (или најмање три одбрањена магистарска рада). Од овог услова изузимају се кандидати за наставника за ужу научну област за коју Факултет није матичан.
- Објављен уџбеник за наставни предмет из области за коју се бира. Ако за све предмете које кандидат треба да предаје већ постоји уџбеник другог аутора који се користи у настави, кандидат треба да има објављену монографију домаћег или међународног значаја из уже научне области за коју се бира.
- Објављена најмање три рада у последњем петогодишњем периоду у научним часописима са *SCI* листе, од којих најмање два из уже научне области за коју се бира. Најмање један од тих радова је категорије M21 или M22, што се може заменити, уз образложење Комисије за писање реферата, једним радом из категорије M23 уколико кандидат има изузетне успехе у настави, пројектима, стручном раду према члану 25, или у унапређењу рада Факултета, Универзитета или шире друштвене заједнице.
- У целом опусу има укупно најмање шест радова објављених у научним часописима са *SCI* листе, од којих најмање три из уже научне области за коју се бира.
- У последњем петогодишњем периоду има најмање три рада на међународним научним скуповима, од којих је кандидат излагао најмање један рад, и најмање три рада на домаћим скуповима, од којих је кандидат излагао најмање један рад. Два рада на међународним научним скуповима могу се заменити са четири рада на домаћим скуповима.
- Има најмање 10 цитата.
- У последњем петогодишњем периоду учествовао је бар на једном пројекту Министарства науке у трајању од најмање 24 истраживач-месеци или руководио бар

једним пројектом у трајању од најмање 16 истраживач-месеци. Уз образложење Комисије, ово се може заменити стручним радом, у складу са чланом 25.

Члан 30.

Редовни професор је обавезан да на сваких 5 година, рачунајући од дана избора, подноси Већу извештај о свом раду у протеклом петогодишњем периоду. Веће тај извештај прима к знању.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Ове препоруке ће бити достављене Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду са предлогом да критеријуми из ових препорука буду поштовани приликом доношења одлуке о избору у звање доцента и ванредног професора, као и приликом давања мишљења Сенату Универзитета о предлогу за избор редовног професора, за све наставнике биране за област Електротехника и рачунарство.

Члан 32.

Ове препоруке ступају на снагу даном доношења.

Декан
Електротехничког факултета
Универзитета у Београду

Проф. др Бранко Ковачевић

Критеријуми коришћени на Електротехничком факултету у Београду од 1996. године, које је усвојило Стручно веће за електротехнику 24.09.1996. године

ПРИХВАЋЕНО! *KK* *Мр. А. Јефкевић*
**ПРЕДЛОГ КРИТЕРИЈУМА СТРУЧНОГ ВЕЋА ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКУ
У ПОТВРЂИВАЊУ ИЗБОРА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА**

На седницама Стручног већа за електротехнику у више наврата је предлагано да се поопштре критеријуми Већа у потврђивању избора наставника и сарадника. Комисија за научни рад и Катедра за теоријску електротехнику Електротехничког факултета поднели су различите предлоге, који се залажу за поопштравање критеријума.

У побољшању критеријума, Стручно веће је имало у виду и поднете предлоге. Ипак, Стручно веће је одлучило да критеријуме не мења битно и не поопштрава изнад границе после које се више не могу доследно примењивати.

При договору око првобитних критеријума, Стручно веће је имало у виду чињеницу да Универзитет преко својих стручних већа не предлаже нити бира или унапређује кандидате, већ само потврђује или не потврђује позитивне предлоге изборних већа одговарајућих факултета. Дакле, без предлога за унапређење од стране изборног већа одговарајућег факултета Стручно веће не може унапредити кандидата који испуњава или чак битно премашује критеријуме Већа. Укратко, ти критеријуми су потребни, али нису и довољни за унапређење, јер се превасходно односе на научну компетентност и успешност рада сагласно 68. и 72. члану Закона о Универзитету. У свему осталом (педагошки и стручни квалитети, школска делатност итд.) Стручно веће прихвата оцене изборног већа одговарајућег факултета.

У наставку се наводе критеријуми које је Стручно веће усвојило на својој седници од 29. 04.1996. године.

У звање асистента-приправника може бити изабран кандидат са високим образовањем, који на основним студијама има просечну оцену најмање осам. Када се на конкурс за место асистента-приправника пријави више кандидата, Стручно веће ће фаворизовати кандидата са најбољим успехом у току студија, који се процењује величином средње оцене и временом студирања.

У звање асистента може бити изабран кандидат са средњом оценом у току студија најмање осам, који има академски назив магистра наука и који је показао смисао за педагошки рад. Остали квалитети кандидата морају бити позитивно оцењени од стране изборног већа одговарајућег факултета.

У звање доцента може бити изабран кандидат који има научни степен доктора наука из научне области за коју се бира, способност за наставни рад и који је објавио бар један рад у водећем часопису међународног значаја, који се налази у листи међународних часописа са *impact factor*-ом.

У звање ванредног професора може бити изабран кандидат који је испунио услове за звање доцента и који је у последњем изборном периоду (5 година) објавио бар два рада у водећим часописима међународног значаја, при чему је у бар једном од тих радова први аутор. Осим тога, кандидат треба да има објављен стални или помоћни уџбеник (ауторизована скрипта, збирку задатака или практикум) за наставни предмет за који се бира или монографију из уже области своје научне делатности.

У звање редовног професора може бити изабран кандидат који је испунио услове за звање ванредног професора и који је у последњем изборном периоду (5 година) објавио бар три рада у водећим часописима међународног значаја, при чему је у бар једном од радова први аутор. Осим тога, кандидат треба да има објављен стални уџбеник за наставни предмет за који се бира. Ако за тај наставни предмет већ постоји стални уџбеник, кандидат треба да има објављену монографију из уже области своје научне делатности.

У случају када рад кандидата публикован у водећем часопису међународног значаја има више од два аутора ефективна вредност тог рада, са којом се одређује укупан број радова, израчунава се као $2/n$, где је n број аутора ($n > 2$). Кад је реч о избору у звање редовног професора, Стручно веће може захтевати и *citation index* за радове кандидата.

Критеријуми се неће примењивати стриктно приликом првог реизбора у затечено звање.

Услови за избор у звање наставника по важећем Закону о високом образовању

Закон о високом образовању

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [76/2005](#), [97/2008](#) (погледај и [чл. 2](#)) и [44/2010](#) (погледај и чл. [32-35](#)). Види: [Аутентично тумачење - 100/2007-4](#).

Услови за избор у звање наставника

Члан 64.

У звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски, односно научни назив и способност за наставни рад.

У звање предавача може бити изабрано лице које има академски назив магистра или стручни назив специјалисте.

У звање професора струковних студија може бити изабрано лице које има научни назив доктора наука, односно доктора уметности.

У звање предавача и професора струковних студија из поља уметности може бити изабрано и лице које има високо образовање првог степена и призната уметничка дела.

У звање доцента може бити изабрано лице које, поред услова из става 3. овог члана, има и научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама.

У звање доцента из поља уметности може бити изабрано и лице које има високо образовање првог степена и призната уметничка дела.

У звање ванредног професора може бити изабрано лице које поред услова из става 5. овог члана има и више научних радова од значаја за развој науке, односно уметности у ужој научној, односно уметничкој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима, објављен уџбеник, монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну, односно уметничку област за коју се бира и више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

У звање ванредног професора из поља уметности може бити изабрано и лице које има високо образовање првог степена и уметничка дела која представљају самосталан допринос уметности.

У звање редовног професора може бити изабрано лице које поред услова из става 7. овог члана има и већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима, објављен уџбеник, монографију или оригинално стручно остварење, остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, учешће у завршним радовима на специјалистичким и мастер академским студијама.

У звање редовног професора из поља уметности може бити изабрано и лице које има високо образовање првог степена и изузетна уметничка дела која су значајно утицала на развој културе и уметности.

Ближи услови за избор у звање наставника утврђују се општим актом високошколске установе, у складу са препорукама Националног савета из члана 11. став 1. тачка 13) овог закона.

Препоруке Националног савета за високо образовање

На основу члана 11. став 1. тачка 13) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 76/05), Национални савет за високо образовање, на седници одржаној 4. маја 2007. године, донео је

ПРЕПОРУКЕ

О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊА НАСТАВНИКА

Препоруке полазе од услова за избор у звања доцента, ванредног професора и редовног професора које су дефинисане Законом о високом образовању (посебно чланом 64), од Правилника о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата које је донео Национални савет за научни и технолошки развој 30. марта 2007. године на основу Закона о научноистраживачкој делатности, од позитивне праксе на универзитетима у развијеним земљама, предлога формираних на универзитетима у Србији, као и досадашње праксе код нас.

Препорукама су разрађене и конкретизоване одредбе Закона о високом образовању. Препоруке ближе одређују елементе по којима се оцењују наставници и дају скуп препоручених минималних квантитативних услова које наставници треба да испуне.

Сврха препорука је да помогну високошколским установама у дефинисању сопствених услова за избор у звања, у циљу перманентног подизања квалитета наставника, а самим тим и наставе.

Национални савет ће стално пратити спровођење ових препорука и унапређивати их, како би се обезбедило перманентно подизање квалитета наставника у складу са европским стандардима.

Избор у наставно звање на универзитету се заснива на оствареним и мерљивим резултатима целокупног рада појединца. Наставник, као комплетна личност, треба да испуњава услове изврности у погледу

- наставе,
- научноистраживачког, односно уметничког, стручног и професионалног доприноса,
- доприноса академској и широј заједници.

Показатељи резултата треба да по могућству буду бројчани и/или што је могуће прецизније квалитативно описани.

Рад у настави се оцењује на основу евиденционих података које води факултет, односно на основу документованих бројчаних показатеља о учешћу појединца у настави. Ови подаци треба да прођу упоредну анализу, са просеком на сличним предметима, за дату студијску годину, за смер, одсек и факултет у целини.

Оцена педагошког рада је пре свега заснована на оцени рада појединца коју дају студенти кроз анкете, те је потребно обезбедити да су анкете методолошки и статистички валидне.

Оцена научноистраживачког, стручног и професионалног рада се формира на основу публикација, реализованих пројеката, резултата практичног рада, уметничких остварења и другог.

За оцену уметничког и стручног рада у пољу уметности користе се одговарајуће репрезентативне референце које су дате у Стандардима за акредитацију студијских програма

3. Допринос академској и широј заједници

3.1. Елементи доприноса:

- Подржавање ваннаставних академских активности студената.
- Учешће у наставним активностима које не носе ЕСПБ бодове.
- Учешће у раду тела факултета и универзитета.
- Учешће у раду Сената универзитета.
- Руководјење активностима на факултету и универзитету.
- Допринос активностима које побољшавају углед и статус факултета и универзитета.
 - Успешно извршавање специјалних задужења везаних за наставу, менторство, професионалне активности намењене као допринос локалној или широј заједници.
- Вођење професионалних (струковних) организација.
- Рецензирање радова и оцењивање радова и пројеката (по захтевима других институција).
 - Организација и вођење локалних, регионалних, националних и међународних стручних и научних конференција и скупова.
 - Организација и вођење локалних, регионалних, националних или интернационалних уметничких манифестација (изложбе, фестивали, уметнички конкурси и сл.) конференција и скупова.
 - Учешће на локалним, регионалним, националним или интернационалним уметничким манифестацијама (изложбе, фестивали, уметнички конкурси и сл.) конференцијама и скуповима.
 - Репутација исказана позивима за оцену наступа на јавним професионалним скуповима.
 - Учешће у раду одбора, законодавних тела и слично, у складу са научном/уметничком и професионалном експертизом факултета и универзитета.
- Пружање консултантских услуга заједници.
- Вођење или учествовање у ваннаставним активностима које доприносе угледу и статусу факултета и универзитета.
 - Учешће у значајним телима заједнице и професионалних организација.
 - Креативне активности које показују професионална достигнућа наставника и доприносе унапређењу универзитета као заједнице учења.

**ПРЕПОРУКА МИНИМАЛНИХ КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊА НАСТАВНИКА
У ПОЉУ ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА**

Звање	Услови предвиђени законом	Препоруке Националног савета
Доцент	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Докторат наука, ☐ способност за наставни рад, ☐ научни, односно стручни радови објављени у научним часописима или зборницима, са рецензијама. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Докторат наука из области за коју се бира, ☐ позитивна оцена наставног рада, осим ако се бира по први пут у наставничко звање, када је довољно да кандидат поседује склоност и способност за наставни рад, ☐ најмање 1 рад са SCI листе ранга M20, ☐ најмање 2 излагања на научним скуповима (M31, M33, M61, M63), ☐ остварене активности бар у 2 елемента из тачке 3.1, осим ако се бира по први пут у наставничко звање.
Ванредни професор	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Исто што и за доцента, ☐ више научних радова од значаја за развој науке, односно уметности у ужој научној, односно уметничкој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, ☐ оригинално стручно остварење (пројекат, студија, патент, оригинални метод, нова сорта и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима, ☐ објављен уџбеник, монографија, практикум или збирка задатака за ужу научну, односно уметничку област за коју се бира, ☐ више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Докторат наука из области за коју се бира, ☐ позитивна оцена наставног рада, ☐ руковођење бар 2 дипломска рада, ☐ објављен уџбеник, монографија, практикум или збирка задатака за ужу научну област за коју се бира, ☐ најмање 4 рада са SCI листе ранга M20, од којих се 1 може заменити остварењем категорије M80 или M90, или радом ранга M51 или M52; од овога најмање 2 рада/остварења од последњег избора, ☐ најмање 5 радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима (M31, M33, M61, M63), од којих најмање 2 од последњег избора, ☐ оригинално стручно остварење и учешће у научним пројектима ☐ остварене активности бар у 3 елемента из тачке 3.1.

Звање	Услови предвиђени законом	Препоруке Националног савета
Редовни професор	<ul style="list-style-type: none"> • Исто што и за ванредног професора, • већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама, • већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима, • објављен уџбеник, монографија или оригинално стручно остварење, • остварени резултати у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, • учешће у завршним радовима на специјалистичким и дипломским академским студијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • Докторат наука из области за коју се бира, • позитивна оцена наставног рада, • руковођење бар 5 дипломских радова, од којих најмање 2 од последњег избора, • руковођење бар једним докторским радом, • остварени резултати у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, • објављен уџбеник или монографија из научне области за коју се бира, • најмање 7 радова са SCI листе ранга M20, од којих се до 2 могу заменити остварењима категорије M80 или M90, или радовима ранга M51 или M52; од овога најмање 3 остварења од последњег избора, а бар у једном раду са SCI листе је првопотписани аутор, • најмање 10 радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима (M31, M33, M61, M63), од тога најмање 1 излагање на међународним скуповима, • SCI индекс цитираности радова бар 10 (изузимајући аутоцитате), • оригинално стручно остварење и учешће у међународним и домаћим научним пројектима, • остварене активности бар у 4 елемента из тачке 3.1.

На основу члана 64. став 11. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 76/05) и члана 41. став 1. тачка 21. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 131/06), Сенат Универзитета, на седници одржаној 20. фебруара 2008. године, утврдио је

КРИТЕРИЈУМЕ ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА НАСТАВНИКА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим критеријумима уређују се јединствени минимални услови за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

Звања наставника на Универзитету јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Члан 3.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду, овим критеријумима и општим актом факултета.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

Члан 4.

Минимални критеријуми за избор у звање наставника Универзитета јесу:

В) ГРУПАЦИЈА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НАУКА

	Услови предвиђени законом	Ближи критеријуми
Доцент	- Докторат наука, - Способност за наставни рад,	- Научни степен доктора наука - Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентској анкети; -Позитивна оцена приступног предавања (за кандидате који немају педагошког искуства)
	- Научни, односно стручни радови објављени у научним часописима или зборницима, са рецензијама.	- Најмање један рад објављен у научном часопису са SCI листе, односно у часопису са SSCI или AHCI листе и - Најмање један рад објављен у домаћем научном односно стручном часопису и - Учешће у научним и стручним семинарима, учешће на научним и стручним конференцијама, чланство у организационим одборима научних и стручних скупова
Ванредни професор	Поред услова за доцента и:	поред услова за доцента и:
	- Више научних радова од значаја за развој науке, односно уметности у ужој научној, односно уметничкој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама,	- Најмање два рада објављена после избора у звање доцента у научним часописима са SCI листе, односно у часописима са SSCI или AHCI листе и - Најмање један рад објављен након избора у звање доцента у домаћим научним односно стручним часописима
	- Оригинално стручно остварење (пројекат, студија, патент, оригинални метод, нова сорта и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима,	- Оригинално стручно остварење (пројекат, студија, патент, оригинални метод, нова сорта и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима
	- Објављен уџбеник, монографија, практикум или збирка задатака за ужу научну, односно уметничку област за коју се бира,	- Објављена збирка задатака или практикум из области за коју се бира или мултимедијални садржаји намењени студентима са рецензијом
	- Више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.	- Најмање три рада саопштена на међународним или домаћим научним скуповима
		- Чланство у уређивачким одборима домаћих часописа, чланство и функције у међународним и домаћим научним и струковним организацијама

Редовни професор	- Поред услова за ванредног професора и:	
	- Већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама,	- Најмање два рада објављена после избора у звање ванредног професора у научним часописима са SCI листе, односно у часописима са SSCI или AHCI листе и - Најмање један рад објављен након избора у звање ванредног професора у домаћим научним односно стручним часописима
	- Већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима,	Најмање пет научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима
	- Објављен уџбеник, монографија или оригинално стручно остварење,	Објављен уџбеник или научна монографија или оригинално стручно остварење
	- Остварени резултати у развоју научно-наставног подмлатка на факултету,	Менторство односно чланство у комисијама
	- Учешће у завршним радовима на специјалистичким и дипломским академским студијама.	Менторство односно чланство у комисијама